

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 13 Septembrie st. v.

Situațiunea creată prin revoluțiunea din Bulgaria se lămurește încet cu încetul.

Deși până acum nici unul dintre cabinetele puterilor mai direct interesate nu s'a pronunțat în mod oficial, diarele oficiale au indicat soluțiunea, pe care ele inclină a o da conflictului.

Cercurile oficiale din Petersburg sînt indignate de „insolență“ principelui Alexandru și ar fi foarte mulțumite, dacă tînerul „aventurier“ ar fi certat pentru fapta lui neiertată. Cu toate acestea, dacă Turcia ar interveni cu putere armată în Rumelia și Bulgarii ar fi învinși, sentimentul public a poporului rusesc l-ar silî pe Țarul Rusiei să le vie Bulgarilor în-
 tr'ajutor.

Deocamdată se trimit voluntari rușesci în Bulgaria, tocmai pentru-ca Bulgarii să nu fie învinși și Țarul să nu fie silit a interveni și el cu putere armată.

Cercurile oficiale din Berlin n'au fost surprinse de izbucnirea revoluțiunii din Rumelia. Se putea prevedea, că mai curînd ori mai tîrziu, Bulgarii vor face încercarea de a se uni într'un singur stat. Și nici nu are Europa cuvinte de a se spăria de o Bulgariă mare, căci experiența a dovedit, că popoarele deslupite de imperul otoman, ajunse odată libere, nu sînt nisece sateliți ai Rusiei. Și dacă România și Sîrbia țin atât de mult la independența lor, scăpați odată de sub stăpînirea Porții, nici Bulgarii nu se vor mai inspira din Petersburg. Dureros e numai, că înființându-se statul bulgar, Turcia nu se mai poate susține în Europa.

Cercurile englezesci sînt foarte rezervate, eară dacă li se aduce aminte, că Englitera a stăruit pentru înființarea Rumeliei orientale, ele răspund că de atunci până acum situațiunea s'a schimbat.

Cercurile din Viena stăruie, în sfîrșit, cu toată hotărîrea pentru menținerea stării de lucruri create prin tractatul de Berlin și sînt tari în credință, că tot astfel vor stăruî și celelalte puteri.

Interesantă de tot și foarte concludentă e atitudinea cercurilor oficiale din Budapesta.

Din articolele publicate de „Pester Lloyd“ în cele din urmă câteva zile ese lămurit la iveală, că în Budapesta se prevede ori poate chiar se scie, că cabinetul din Viena este hotărît a nu jertfi puterile vii ale monarhiei pentru împedecarea procesului de reorganizare ce se petrece cu o fatală necesitate în Peninsula-Balcanică. Imperul Habsburgilor nu va jertfi un singur om, nici se va pune în conflict cu aliații sei numai pentru-ca să susțină stăpînirea Sultanului în Europa. Are însă acest imper interes în Peninsula-Balcanică, și pe aceste le va susține.

Acum o sută de ani, după tractatul dela Cuciuc-Cainardji, vedînd, că nu mai poate împedea împărțirea Poloniei, Austria s'a învoit la ea, însă a cerut și ea o parte din Polonia drept „teren de retragere“ față cu Rusia, și o parte din Moldova, Bucovina de astăzi, pentru-ca să stabilească comunicațiunea cu Ardealul și pentru-ca Rușii să nu poată înainta spre Dunăre, fără-ca să aibă pozițiunile înaintate ale Austriei în dosul lor.

Tot atunci, într'o notă dela 6 Ianuarie 1775 cancelarul Kaunitz prevede că Turcia mai curînd ori mai tîrziu va trebui să se retragă din Europa și că

atunci Austria va trebui să-și câștige pozițiuni înaintate înspre Constantinopol, — Bosnia și Herțegovina, de care încă în timpul negoțiarilor dela Carloveț fusese vorba, deși abia acum după aproape două sute de ani au fost ocupate, fiindcă Turcia nu se mai poate susține.

Monarchia noastră, care nu e de ieri de alaltăieri, are politica ei tradițională, impusă de natura lucrurilor, și ori-cine ar fi omul, care se află pus din întemplant în fruntea afacerilor externe, trebuie neapărat să susțină această politică. Este în interesul monarhiei noastre, ca Turcia să existe, dar' dacă ea este incapabilă de a se susține, nu ne rămîne decât să ocupăm la împărțirea ei pozițiunile, prin care ni se dă puțința de a zădărnici silințele ori-și-cărei alte puteri de a se stabili în Constantinopol.

Monarchia a ocupat Bosnia și Herțegovina, pentru-ca Bulgaria a fost scoasă de tot, ear' Rumelia orientală pe jumătate de sub stăpînirea Porții. Bulgarii vor acum să se unească.

E firească tendența lor, și ori-și-cine poate să prevadă, că dacă nu se vor uni acum, mai curînd ori mai tîrziu vor face nouă opintiri și în cele din urmă tot vor găsi o situațiune priincioasă pentru unirea lor. Putem dar' să facem încercări de a-i mai amîna deocamdată, dar' dacă aceste încercări nu reușesc, nu ne rămîne decât să dîcem: Statul acesta poate să devină amenințator și voiesc să-mi asigurerez pentru toate eventualitățile pozițiuni față cu el.

Așa înțelegem noi chiar și din articolele oficiosului din Budapesta politica cercurilor hotărîtoare din Viena: vom menține statul quo, dacă se va pute fără de opintiri prea mari, ear' dacă nu, vom căuta să creăm în Peninsula-Balcanică o stare de lucruri potrivită cu interesele monarhiei.

Mai ales în Orient interesele monarhiei nu sînt însă de loc identice cu interesele speciale ale națiunii maghiare, și dacă anevoie s'au împăcat Maghiarii cu ocuparea Bosniei și a Herțegovinei, greu de tot este a le vorbi despre eventualitatea unei înaintări, devenită necesară în urma unirii Bulgarilor. De aceea „Pester Lloyd“ stăruie cu tot dinadinsul, ca monarchia să susțină cu toată puterea ei statul quo, declară că „nu ne spăriam de nici o jertfă, când e vorba de apărarea intereselor noastre“, dar' pune cu multă dibăcie în evidență inclinarea cercurilor din Petersburg spre Bulgari, răceala cercurilor din Berlin și indiferența Engliterii.

Care va să dîcă: noi voim cu tot dinadinsul, dar' ceilalți sînt ticăloși.

Aceasta deocamdată pentru pregătirea spiritelor.

Mai sînt însă la mijloc Turcia, România, Sîrbia și Grecia.

Cât pentru Turcia, primim scirea încă neadeverită, că trupele otomane au și trecut hotarele Rumeliei-orientale, ear' cât pentru celelalte trei state, ni se spune, că ele nu vor privi indiferente la schimbarea stării de lucruri din Peninsula-Balcanică. Sîrbia mobilizează, Grecia și România vor mobiliza, precum se dîce, în curînd.

Se poate dar', că deocamdată mișcarea va rămîne localizată în Peninsula-Balcanică și monarchia noastră va interveni numai dacă se va întinde revoluțiunea izbucnită în Macedonia.

Căci, dîce „Pester Lloyd“, este oare-care legătură între revoluționarii din

Orient. Se rescoală Bulgarii, se rescoală Macedonenii, mîne poimîne pot să easă la iveală și revoluționarii sîrbi. „În sfîrșit, și irredenta română, care aji e numai ridicolă, ar deveni o primejdie serioasă, — dovadă, că aceasta e cu puțință, e grabnica întoarcere în țeară a părechii regale române“.

Acum scim, în sfîrșit, de ce le trebuia cercurilor noastre guvernamentale o irredenta română: e gogoriță pentru Maghiari.

Cu expozițiunea și cu reuniunile de „cultură“ îi adimenim, ear' cu „irredenta“ îi ținem în respect.

Îi încredințăm cu toate aceste pe concetățenii nostri maghiari, că părechia regală română nu de frica „irredentiștilor“ s'a întors atît de grabnic acasă, căci Regele Carol I îi cunoaște pe Români și nu se teme de ei.

Pot să fie grele timpurile, în fața cărora ne aflăm, la multe și mari ispite poate să fie pusă iubirea de ordine a Românului, și trebuie să fim gata pentru toate eventualitățile, de sigur însă noi cei din urmă vom spori greutatea, cu care au să se lupte guvernele noastre.

Revista diarelor.

„Românul“ publică următorul articol în cestiunea pozițiunii noastre față cu opozițiunea moderată:

Săptămîna trecută, în Timișoara, comitele Albert Apponyi, leaderul opozițiunei moderate din parlamentul unguresc, a pronunțat un discurs care va servi oare-cum ca programă amicilor sei, în viitoarea campanie electorală și politică ce se va deschide în Ungaria.

Nu ținem a extrage din cele dîse de comitele Apponyi decât partea privitoare la frații nostri din Transilvania, al căror concurs politic, opozițiunea moderată ar voi să-l aibă în viitoarele sale lupte parlamentare în contra guvernului d-lui Tisza.

Comitele Apponyi nu împărtășește toate principiile acelei politici care, cu ori-ce preț, voiesc să asigure naționalității maghiare cea mai deplină înțietate la cărma afacerilor statului ungar.

Capul opozițiunii moderate nu tinde, ea guvernul d-lui Tisza, a jigni prin toate legile și măsurile sale administrative, pacînica și treptata propășire a naționalităților croată, slavonă și română.

Dar' în același timp comitele Apponyi și diarele ungare și germane, cari sînt organele opozițiunii moderate, uită, pare-ni-se, o condițiune de căpetenie, când fac apel la elementele române și săsesci din Transilvania. Opozițiunea moderată nu spune nici Românilor, nici Sașilor cari ar fi pozițiunea ce li s'ar crea lor în cazul când, cu toți împreună, ar lucra la răsturnarea cabinetului Tisza și la venirea la putere a capilor opozițiunii moderate.

Nu odată s'au făcut asemenea politici și nesincere ademîniri naționalităților din Ungaria; nu odată, oamenii de stat ai Coroanei sfîntului Stefan au oferit Croaților, Slavilor și Românilor transilvăneni „multe și mîrunte“, pentru a-i atrage în cercul intereselor lor, și apoi a-i elimina îndată ce aceste interese erau satisfăcute.

Se poate ca propunerile și invitațiunile făcute do comitele Apponyi în discursul seu din Timișoara să fie adevărate, sincere și leale, noi însă nu ne putem opri de a dîce Românilor de preste Carpați și din Ungaria a fi cu luare aminte, și mai cu seamă, a proceda uniți, strîns uniți, cei din Ungaria cu cei din Transilvania,

în asemenea însemnate cestiuni de naționalitate și viitor al neamului românesc.

Aji greșelile politice au urmărit mult mai grele ca pe trecut; un pas rău, în starea actuală a competițiunilor naturaliste, duce mai repede la primejdii fatale.

Și apoi, ceea-ce ne mărește grijea și ne îndeamnă să mai mult a recomanda fraților nostri de dincolo de Carpați prudență, și earăși prudență, este și următorul fapt:

Comitele Apponyi invită în coalițiunea anti-guvernamentală, prelîngă Români și Sași, și pe membrii opozițiunii ultra-naționaliste.

Cum vor pute sta acestia alături cu Români și cu Sași? Cum vor concorda principiile vitale ale unora cu principiile vitale ale celorlalți?

Nu înțelegem. Lămuririle ce comitele Apponyi ar fi trebuit să dea în această privință, n'au fost date.

Deși dorim ca temerile noastre să fie neîntemeiate, și ca oamenii de stat unguri să părăsească cât mai iute politica de aji fatală coroanei sfîntului Stefan, noi dîcem Românilor transilvăneni să nu înainteze decât cu cea mai mare prudență.

Viitorul este al acelor cari nu se grăbesc.

Evenimentele din Peninsula-Balcanică.

„Neue freie Presse“ vorbind despre urmările eventuale ale revoluțiunii din Rumelia-de-Ost, scrie:

O conferență n'ar fi expedientul cel mai rău. Mijloacele de sanare sînt supuse modei întocmai ca costumele, și conferența joacă în timpul mai nou același rol ca accidul silycic în medicină. Cea dintăiu se prescrie de diplomați, cel de al doile de medici, în toate boalele . . . Se poate presupune, că o adunare de diplomați ar afla o soluțiune, care ar crea un compromis între unirea Rumeliei-orientale cu Bulgaria și între drepturile Turciei. . . Dar' o astfel de soluțiune ar fi recomandabilă numai atunci, când s'ar pute despărți cestiunea Rumeliei-de-Ost de cestiunea cea mare orientală, când n'ar frîmînta întreagă Peninsula-Balcanică aceleași sentimente, dorințe și pasiuni, cari au provocat revoluția în Filipopol. Cu ce drept și prin ce mijloace voiesc să le deneghe celorlalte provincii ale imperului turcesc aceea, ce i-se acordă Rumeliei-de-Ost? Cum au de cuget să oprească în cursul seu peatra care s'a răsturnat? Noi vedem de pe acum ce efecte va produce revoluțiunea din Rumelia-de-Ost asupra vecinilor. Din Petersburg se anunță amenințarea cu eruperea unei revoluțiuni în Macedonia — și dacă sînt informații undeva, desigur acolo sînt informații despre aceasta. Regele Milan al Sîrbiei mobilizează armata, convoacă scuptions și proclamă, urmînd inclinării sale de predilecțiune, preste toată țeara starea de asediu. Nu se scie în contra cui se armează, dar' el încinge sabia. În Belgrad domnesce cea mai mare iritațiune, și numai cu anevoie au putut autoritățile să împedecă o demonstrațiune îndreptată în contra Austriei. Nu numai acolo, ci și la Londra și Paris se crede că Austria voiesc să folosească momentul pentru adnectarea Bosniei și a Herțegovinei. Și aci la Viena, a sosit ieri faima, că corpul XIII de armată din Slavonia și Croația a primit ordinul de a sta gata de marș. Faima e deocamdată falsă, dar' pentru aceea nu e mai puțin semnificativă, — ea rămîne a fi o urmare a evenimentului din Filipopol. Aerul miroasă a praf de pușcă, și valurile furtunoase de aspirațiuni naționale și pofte egoiste, pe care le-a descărcat revoluțiunea din Rumelia-de-Ost, nu le poate nici o conferență. Aceste ar pute fi reținute prin o înțrare glorioasă a Turcilor în Filipopol.

Sub titlul „Contele Andrassy ca profet“ i-se scrie din Viena lui „Budapester Tagblatt“:

Revoluțiunea din Rumelia-de-Ost a venit, aci cam suprindeătoare, cu toată visita lui Alexandru I al Bulgariei la Pilsen și cu toată înțelegerea dela Kremsier. Erau pregătiți la aceea, că stările din Sudul Balcanilor nu sînt statornice și că creațiunea maiestrită a lordului Beaconsfield se va dărîma preste noapte, dar' nu s'a creșut că aceasta se va întîmpla acum și astfel. Fie constatat cu această ocaziune că contele Andrassy în vremea lui, pe timpul congresului din Berlin, în un purpurleu confidențial s'a declarat în contra creării „provinciei privilegiate Rumelia-de-Ost.“ Contele Andrassy a recomandat din contră a crea o Bulgariă înmărită. . . . Ministrului de atunci al Austro-Ungariei trebuie să i-se dea atestatul, că el a accentuat dela început nestabilitatea noii creațiuni.

Acum profeția lui s'a împlinit. Lovitura de stat din Rumelia-de-Ost s'a săvîrșit și toată înțelegerea se învîrte prelungă modul cum vor înțîmpina puterile faptul complinit. Tractatul de Berlin a fost violat în una dintre condițiunile de căpetenie ale lui. . . . Dar' și tractatul dela Zürich, prin care se dispunea restabilirea Papei și a principilor de Toscana și Modena în țările ce li s'au răpit, abia a fost scris, și Cavour l'a fost și stricat. . . . Un alt caz e cu mult mai asemenea celui de acum și mai eclatant în ceea-ce privește folosul. În tractatul de Paris dela 1856 s'au luat dispozițiuni privitoare la Moldova și Valachia. Amîndouă principatele aveau să fie state separate, fiecare cu principele și guvernul seu. Mai întîiu s'a ales aceeași persoană de principe și adică Alexandru Ioan Cuza și s'a făcut uniunea personală. La anul 1861 s'a prefăcut uniunea personală în uniune reală fără de a întreba pe cineva, cu toată comoditatea. După alegerea dublă a lui Cuza, puterile au făcut larmă, dar' în sfîrșit s'au plecat faptului complinit. S'a fabricat un protocol, în care s'au statorit toate cautiunile posibile, uniunea personală avea să fiină numai pînă trăiesce Cuza — trei ani mai tîrziu s'a săvîrșit uniunea reală, opt ani după aceea ședea un Hohenzollern ca principe ereditar în București, după nouăsprezece ani România a fost independentă și după alți doi ani regat. Istoria lumii își are logica ei proprie. Calea, pe care a pășit se înțelege că a fost pavată cu proteste diplomatice etc. dar' a dus la scop. Aceeași are valoare și pentru Bulgaria și Rumelia-de-Ost, și nu trebuie să se mire nici un om atent, că profeția lui Andrassy s'a împlinit. Ea n'a fost greu de a se face.

„Pesti Napló“ aduce sub titlul „Pace sau războiu?“ un prim articol, din care extragem următoarele:

Toată lumea întreabă: fi-va pace s'au războiu? Păreri sînt diferite, răspuns hotărît la

această întrebare numai Poarta poate da. Pacea atrîna dela vocea Sultanului; dacă el permite unirea Rumeliei-orientale cu Bulgaria, pacea va sta cît-va timp, dacă însă va reocupa cu arma provincia răsculată, întreg Orientul se poate încinge în flacări.

Sultanul a hotărît și voiesce să execute tractatul de Berlin. Aceasta e războiu. Dar' Turcia încă n'a făcut nimic. A adresat numai o notă puterilor și așteaptă răspunsul.

În edițiunea de seara a numărului dela 23 l. c. n., același chiar scrie:

De pe Peninsula-Balcanică se anunță o răzcoala nouă. În unul dintre cele mai însemnate orașe ale Albaniei, în Djacova, populațiunea a luat arma. Djacova, Scutari, sînt aproape de Prizrend, nu departe de Mitrovița, care conform tractului de Berlin zace în cercul de interese austro-ungar. Astfel dar' mișcarea revoluționară, care a suprimat în urma evenimentelor bulgare provinciile turcesci, se apropie tot mai tare de noi și amenință și pacea monarhiei. . . .

Despre evenimentele bulgare avem înaintea noastră astăzi eărși deslușiri mai-mult sau mai puțin induse sau semi-oficioase, fără însă ca să contribuie ceva la clarificarea poziției. Decît toate aceste deslușiri, mai mult ne spune faptul că la intrarea principelui Alexandru în Filipopol, consulul rusesc a fost de față. E drept că nu s'a prezentat în uniformă, dar' a fost de față la actul revoluționar, vînd se însemne că participative își va căpăta aprobarea cabinetului din Petersburg.

Diarul guvernamental „Nemzet“ voiesce să le dea o lecțiune conaționalilor sei. Eată ce țice în edițiunea de seara dela 23 l. c. n.:

Negura zace încă în mod misterios asupra Balcanilor. Nu se poate ști dacă zace ascuns în dînsa un fulger, care trîsnind va spulbera pacea continentului nostru, sau că se va împrăscia eărși numai decăt.

Noi sperăm cea din urmă. Dar' cu această ocaziune nu ne demitem în combinațiuni. O facem aceasta cu atît mai puțin, cu cît evenimentele din Balcani încă nu au luat o formă hotărîtă. Nu există nici o basă solidă, pentru a trage concluziuni.

În legătură vom să atragem atențiunea numai la un lucru. Lumina păcii încă nu e stînsă de acest curent de vînt; sperăm că nici nu o va stînge. Posibilitate însă este, și această posibilitate face cu deosebire acum pacea prețioasă; ori ce bun atunci e mai prețios pentru noi, cînd sîntem acolo, unde îl putem perde.

În numărul de ieri „Neue freie Presse“ scrie:

Cu mare și îndreptățită îngrijire trebuie să privim la precedentele din libera Peninsula-Balcanică. Sîrbia nu numai că și-a mobilizat armata, ci a îndreptat cîtră puteri și o notă, pe care dl

Boghicevici a înaintat-o astăzi oficiului de externe de aci. Ministrul de externe sîrbesc, dl Garacianin, a declarat cu o sinceritate aproape cutezătoare, că scopul mobilizării armatei sîrbesci e de a păși pentru susținerea stării actuale de drept de pe Peninsula-Balcanică sau pentru cazul dacă ar veni treaba la o nouă grupare a intereselor din Balcani, de a-l pune pe guvernul regesc în poziția de a cumpeți serios interesele sale vitale. Sîrbia așadar are de cuget ca dacă e cu putință, să pășească în contra uniunii Bulgariei, sau dacă aceasta n'ar fi consult, atunci să sfășie și ea o bucată din Turcia. Aceeași tactică politică voiesce să o urmărească față și Grecia. . . . Guvernul grecesc a deschis o campanie diplomatică analogă celeia sîrbesci. Această acțiune are tendința de a le convinge pe puteri, că Grecia are lipsă de anumite compensațiuni, dacă ar fi ca să se săvîrșească unirea Bulgariei cu Rumelia-de-Ost. . . . Mobilizarea parțială a armatei grecesci are scopul de a da mai mare pond eventualelor pretensiuni grecesci. Dacă vom mai adauge că răscoala din Djacova, din Albania, după cum apare din depeșă din Constantinopol, se pare că a luat dimensiuni cu mult mai mari decît se putea presupune, — credem că sînt numărate toate momentele cari dau cauză la îngrijirea, că faza cea mai nouă în dezvoltarea cestiunii orientale nu s'ar pute petrece fără de periclitarea păcii generale.

„Pester Lloyd“ de aji scrie:

„Unirea ambelor Bulgarii a provocat pe toată Peninsula-Balcanică o mișcare foarte mare a spiritelor. De toate părțile se mișcă. Se pare ca și cînd faptul ruperii păcii de Berlin ar legitima toate aspirațiunile naționale și politice, cari se încercușează în acele ținuturi. În Sîrbia se indică la precumpenirea însemnată ce ar căștiga-o rasa bulgărească prin noua formațiune. În Grecia sînt cuprinsi de o grijă mare pentru soarta minorității conaționale de pe Peninsula-Balcanică. Pretutindine se țin mai mult sau mai puțin dispensați de îndatoririle stipulate prin tractate. Se pare că voiesce să se desvoalte o teorie a luării, a creării faptelor complinite, ceea-ce a-i duce în mod necesar la un războiu al tuturor contra tuturor. I-se dă o lovitură grămădii ce s'a părut consolidată și stabilită încât-va prin adunarea cu osteneală a tuturor puterilor conservative.

E necontestabil, că pericolul cel mai mare amenință din Macedonia. . . . O revoluțiune cu succes în Macedonia, spriginită direct sau indirect de noua Bulgariă, ar transplanta revoluția pînă sub zidurile dela Stambul. . . . Pericolele noii situațiuni se întorc nu numai în contra Porții, ci în contra tuturor popoarelor bulgare dela Balcani, inclusive și România.

În un al doile articol de ddto 23 l. c. n. „Pester Lloyd“ adauge:

Nu mai aceasta unică le-a mai lipsit Turcilor pentru fericire între împregiurările de aji:

După tot momentul îmbrățișări nouă, salutări și stringeri de mîni. Tata, mama fratele ori sora, lîngă copil — la Român feciorul rămîne tot „copil“ — înbuibîndu-l cu unele altele, și deoare-ce armamentul îl opăcia în consumarea leșinată, îi duceau ei pe rînd pușca. În modul acesta îl petreceau 2—3000 pași, povestindu-i despre secerși, starea viilor, prăsirea vitelor, căsătorii, și în cele din urmă și despre sănătatea lor. Vitele au înțaietate, dau la întîlnire materialul de vorbit. Ei vorbesc, „copilul“ ascultă, din cînd în cînd își arată prin un gest, prin o mișcare din ochi, mirarea și surprinderea la aușul celor povestite. După golitul strății se nasce în el înteres pentru discurs, și după vre-o câte-va întrebări s'a orientat despre cele auzite, dar' numai jumătate înțelese. Părinții cer puțin deslușiri; cu „unde mergeți“ și „ce mai faceți“, s'a terminat interogatorul, pentru alte amănunte militare n'au interes. Ei sînt îndatinați a auzi numai tînguli.

Copilul de regulă se plînge, ca să producă consîmțement; această apucătură zace odată în natura omului, de acea vreau să apară damele bolnăvicioase și în doliu. Consîmțementul face pe părinte să bage mîna mai afund în șerpar și să scoată băbăruțele (librele, fîfîrigile) ruginite. Multe rele și neplăceri seiu înșira. Neîndestulirea Românului cu instituțiunea militară se oglindează în poeziile populare:

Eeși-mi maică pînă la cruce,
De veți neamful cum mî duce.
Pușca și oțelele
Îmi mînăncă șelele.

răscoala din Albania. În părțile nord-vestice ale Albaniei, anume în împregiurimea dela lacul Scutari și dealungul granițelor muntene-grene. . . . neliștirile au luat deja un caracter peren, dar' scirile mai nouă anunță eruperea unei revoalte în Djacova, așadar în un ținut din Vestul istoricului Câmpul-merlei dela Cossovo-Polje, unde mișcarea nu mai e a se reduce la certe de granițe și frecări între Albanezi și Cernagoriți, ci sînt îndreptate de tot și direct în contra autorității otomane. La 7 l. c. au fost tocmai șapte ani, de cînd în orașul Ipek, nu departe de Djacova la Drin-ul alb, mareșalul Mehemed Ali-pașa, care a venit în Albania ca pacificator plenipotențiat de Sultanul, a fost omorît în diua mare de conducătorii ligei albaneze.

Continuând articolul a descrie stările din Albania, de unde se pare că amenință mai mult pericolul unui războiu, sfîrșesc cu următoarele:

Apunerea repede a imperului turcesc nu se poate ilustra mai drastic, decît prin răscoalele continue ale Arnăuților, cari prelungă Ianicerii de odinioară au dat totdeauna soldații cei mai bravi și razimul cel mai sigur al domniei semi-lunei în Europa.

În nrul seu dela 22 l. c. n. „Voința națională“ scrie:

Răsturnarea dela Filipopol, constituirea comitetului provisor și apelul acestuia la forțele Bulgarilor sînt nisce evenimente de o mare însemnătate, cari ar pute ave urmări grave. Formațiunea stabilită prin tractatul dela Berlin fiind în parte atacată prin aceste evenimente, se înțelege că nici una dintre puteri nu ar pute privi cu indiferență lucrurile ce s'au petrecut la Filipopol.

De aceea, se poate spera că conflictul se va aplană și că pacea Peninsulei nu va fi turburată, cu atîta mai mult, cu cît tuturor puterilor europene le trebuie neapărat liniște pentru rezolvarea cestiunilor impuse de crisa economică generală, și cari nu mai pot aștepta întîrziere.

Se înțelege astfel că și statul nostru o doresce aceasta, avînd mai mult, decît ori-cine nevoie de pace, spre a lucra la reformele necesare pentru consolidarea și propășirea lui interioară. Ori-și-cum, așteptînd viitorul, Românii, ca stat tîner, avînd între popoarele celelalte o menire de cultură și ordine, trebuie să fie aji mai mult decît ori cînd prudenți, liniștiți și pîtrunși de spiritul de autoritate, de care au chiar statele cele mai puternice nevoie în asemenea împregiurări.

„Românul“ scrie următoarele:

„Noi, amici și susținători ai principiului naționalității, nu putem vedea decît cu bucurie închegarea unui popor omogen în același stat.

„Bucuria ne e cu atîta mai mare cînd poporul bulgar — un popor cu care pururea am fost în cea mai strînsă legătură de prietinie și de interese; un popor la a căruia liberare și

Eu cred a cunoasce cugetul și simțirea poporului cu desevîrșire, căci umblat-am în opinci și la boi și la plug. Tigna dela miliție nu o are țeranul la el acasă: fiescecare pat deosebit și curat, 3 straie 2 fețe de pat, mîncare sănătoasă și destulă, îmbrăcăminte și încălțăminte bune — ce bogătoiu din sat îl întrece? Însă se cere ordine, și cu aceasta nu-i datat el:

„Mi-e ciudă totdeauna, cînd aud tînguiuri la asentări, la înrolare și pretutindeni unde se întîlnesc unii cu alții. Mult ne mai trebuie pînă străbate în popor — inteligența română are multă vină pentru aceasta — convingerea, că acelaia, care e clasificat de apt (tauglich), i'a dat medicul atestat de om sănătos ca mîrul, făcut după chipul și asemănarea lui Ddeu, și ar fi ca el la eșirea din casa de asentare să privească cu mîndrie la oamenii, cari se viră rușinați prelungă părete ca să apuce ulița, câmpul și pădurea. Floarea tinerimei a stat sau stă sub arme.

Țeranul dacă își dă copilul la scoală, se gîndesce numai la preoție, tagma aceasta, susține el, e mai cinstită. Ar fi bine ca aceia, cari stau cu el în legătură nemijlocită să-i spună, că și Românului îi stă cariera militară deschisă; studenții, mai cu seamă pe cei dela scolile germane, să-i trimită într'un institut de cadeți. Românii sînt în statul ofiteresc relativ mai rău reprezentați, dar' se ne înbulzim și noi, căci aici nu străbat valurile politice și înaintarea nu depinde dela naționalitate, căciulire sau șovăire, ci e întocmită după un normativ drept. Condițiunile pentru primire le voi publica la timpul seu.

Foița „Tribunei.“

Suvenirii dela manevre

de Văratec.

(Urmare și fine din n-rul 208.)

Cum mergeam somnoroase pe drum, făceam reflexiuni somnuroase — omul ce nu face în Ți de vară — asupra orașului, pe care-l părăsisăm. „Cultura e libertate“. Mult vorbesc și scriu oameni despre libertate, dar' libertate unde te întorci, — ca'n palmă. Libertatea e ca vinul nou, după ce trece prin legături chemice și se îndepărtează pe vrană și se așează pe fund ingrediențele stricăcioase, îl poate consuma omul; din ce e mai vechiu cu atîta e mai bun.

În viața socială, e cultura fermentul, care împărechiază elementele prinoase și despărechiază cele rele, a cărei lipsire nime nu o simte, căci — veți Doamne — fiecare cugetă, că ar ave-o în deajuns. Vorbească mai puțin de libertate, și mai mult de cultură. Căștigarea libertății, gîndesc mulți, e foarte ușoară, o ceri dela regim, însă cultura o căștigi numai după multă trudă sufletească, și asta nu e după placul mulțora. De aceea s'au căciulit ei pe întrecute înaintea guvernului și vom auzi încă, că unul sau altul deputat va indegeta spre orașenii acestia, să se arete lumi nedestoinicia Românului pentru luarea afacerilor unui oraș. Situațiunea socială este plorabilă, numai certe, gâlcevuri, întregi. Sa Domnul acesta nu convine cu Grădăria, că-i lea mai mare cu 100 fl. ca

celui din urmă. Pisma femeilor, ivită din fleacuri, determină ținuta bărbaților. Ura se lătesce din bucătărie pre stradă, de pre stradă în vieța publică.

Pentru discordiile acestea au luat unii dintre ei lumea în cap. Îmi spunea un amic, care a cutriat toată Ungaria, că aceasta ar fi caracteristica noastră: pretutindeni, unde se află populație română — ceea-ce eu nu pot crede. . . .

Mă frîmîntau visurile aceste negre, posomorîte și ele ca realitatea și întrebîndu-mă că fi vor vreodată și vesele, — n'am observat că soarele și-a părăsit culcușul, și, plutind mărșă preste coama dealului, ne trimetea salutările sale. Toată strălucirea ta — precum țice astronomii — nu poate ascunde petele negre de pe față-ți. Apoi dacă are chiar sf. soare pete întunecate, de ce să nu le concedem și societății?

Luai plosca și închinai vecinului, nu ca să-mi curm năcazul, ci ca să-mi fac dejunul; plecasem cu inima golă, orașenii n'au vrut să-mi curme somnul pentru dejunul nostru; abia vor fi așteptat să eșim odată din casă.

În lungimea drumului, mai cu seamă la ospetării și la răscrucele căilor, era mulțime de om. Unii alergau preste hotare cu straița umplută, plosca cu vinars — cheful național, — puu fript, poame și altele, fugeau din coadă pînă în capul coloanei, căutându-și neamurile și cunoscuții; mulți nu dedeau de ei, căci cum țicea un țeran, dacă nu ar ave soldații fețe deosebite, singur după îmbrăcăminte nu ți-ai pute găsi feciorul.

noi am contribuit, pe cât puterile și mijloacele ne-au permis — isbutesce în sfârșit, chiar în contra unui tratat semnat de toate puterile cele mari, să se unească, să formeze un singur stat.

Aceasta ne aduce aminte de unirea celor două principate române, săvârșită de popor tot contra unui tratat european, și dărim în faptul dela Filipopol încă o manifestare a realizării principiului care a asigurat consolidarea statului român. Mărirea, sau mai bine întregirea Bulgariei cu populații în imensă majoritate de aceeași ginte cu ea, e însoțită de urările noastre. Primul pas e făcut. Lovitura a isbutit cu ușurință cu care isbutesce la teatru o schimbare de decor. Greutățile acum încep. Tunul va bubui, și aceasta nu ne poate lăsa nepăsători, de vreme ce — cum mai dăserăm — lângă fruntările noastre se petrec aceste fapte. Sîntem deci datorii a ne pune întrebarea: Această mișcare, negreșit spontană întru cât privește simțăminte și tendințele poporului, întru în calculele vre-unei diplomații, și fost-a de ea recunoscută ca oportună? În momentul de față mai nimic precis nu putem răspunde. Sînt însă fapte pe care trebuie să ni le amintim, căci ele pot servi a lumina, în parte măcar, ceea-ce se petrece.

Eacă unul: Să știe, că tratatul dela Berlin, care a proclamat Rumelia provincie autonomă, sub suzeranitatea Porții, a dat în același timp Austriei administrațiunea Bosniei și Herțegovinei, păstrând însă suveranitatea Sultanului asupra acestor provincii. Starea aceasta de lucruri a fost respectată până în timpii din urmă. Când însă M. S. Împăratul Francisc Iosif I a vizitat Pojega, cu ocaziunea manevrelor, s'a întîmplat un fapt, care — pus în legătură cu cele imediat petrecute la Filipopol și Sofia, — poate să stabilească oare-cum caracterul lor. Generalul Appel, comandantul suprem al provinciilor ocupate, a prezentat M. S. Împăratului o delegațiune compusă din 467 membri și anume: 254 Musulmani, 135 Greci ortodoci, 75 catolici și 11 Ovrei. Această delegațiune, a căreia majoritate era compusă din Musulmani — se se observe bine aceasta — și din delegații proporționale cu numărul diferitelor populații din provinciile ocupate, a rugat pe M. S. să binevoiască a vizita ăsele provincii. Este adevărat că ea n'a proclamat pe M. S. suveran al Bosniei și Herțegovinei. Dar' nu e mai puțin probabil, că M. S. Împăratul Francisc Iosif I, promițînd a vizita acele provincii, n'a voit, n'a avut în gând de a constata personal pacificarea lor deplină, de a primi mulțumirile populațiilor pentru aceasta și, ca consecință, de a-și retrage din ele trupele și a le preda apoi Sultanului, suveranul lor, după tratatul dela Berlin. Acest fapt, alăturat lîngă cele din Sofia și Filipopol vîdesc oare cum că se tînde la despărțirea de Turcia a provinciilor, cari sub ori-ce titlu, au fost oare cum despărțite de ea la 1878. Ne mîrginim aci pentru astăzi, așteptînd, ca eve-

Din punct de vedere național-economic, pierderea îndurată prin serviciu la alte popoare e mai mare. Românul se împacă ușor cu viața, dar' disciplina e aceea ce ne trebuie nouă. Apărem în tot locul ca oameni nedisciplinați.

De tractarea rea la miliție se vorbesc în cercurile civile multe verzi și uscate. Regulamentul ordonează, ca fiecare să fie agrăit cu „domnia-ta“, instruirea să fie umană, binevoitoare și indulgentă numai față cu îndărătnicia să se întrebuițeze asprimea prescrisă în lege. Regularea vieții zilnice nu-i vine soldatului la socoteală: se se culce, se doarmă, se se scoale, se mînce și se lucre tot după ceas — e prea mult cerut dela el, care acasă mîncea cînd îi era foame și lucra cînd era sătul.

Într'un cap de sat arată o tablă numele oficios al comunei, dar' ce se vede, originea ei e din timpul Nemților, căci pajura, care odată fălăia și preste țeara aceasta, spîndură acum cu capul la vale, ear' partea din jos, acum cea din sus, e zugrăvită cu vîpsală și cu coroana Ungariei. Aninarea tăblii într'un cuiu și aplicarea la o parte a crucii de pe coroană, te face a crede, că un vînt bun e destul, ca ear' să se întoarcă tabla cu pajura în sus.

Mergînd din Sibiu pe un drum către răsărit am întîlnit la o hulă pe un preot suind înapoia căruțului cu doi domni dealul și trăgînd din o pipă țigănescă cu țevă scurtă fumuri reci. Credeam la început că-i voivoda poporului „Ham“, vrînd să mă asigură 'l-am întregat: „doar nu

nimentele înseși se producă lumină, și îndemnînd pe Români să cugete serios și să se pregătească, căci cine știe ce poate aduce ziua de mîne.

„Telegraphul“ din Bucuresci dela 23 l. c. n. apreciază noul eveniment în următorul mod:

Dacă lucrurile se pregătiseră însă mai dinainte, totuși ele nu puteau să se producă fără un sprigin oare-care și fără un indemn. A trebuit să aibă loc întîlnirea dela Kremsier. Ori-cît se va nega aceasta, noi susținem că la întîlnirea celor doi împărați s'a regulat modul cum are să se lucreze în Peninsula-Balcenică. Evenimentele întîmplate sînt deci începutul execuțiunii înțelegerilor imperiale, căci nu se poate explica altfel, nu se poate presupune că principele Bulgariei, așa din propria sa voință, cu tot curajul ce are, ar fi alergat așa lesne la chemarea Rumeliților, dacă puterile cari dispun ați de soarta Europei nu 'l-ar fi aprobat, și chiar îndemnat.

Acum să vedem ce poate să se nască din aceste evenimente. Până în acest moment nu vedem nici o mișcare din partea Turciei. Va intra ea în conflict cu Rumeliții și cu Bulgarii, sau, urmînd consiliul unor puteri, va recunoaște unitatea ambelor provincii?

Dacă va intra în conflict, noi credem că, conform înțelegerii dela Kremsier, Austriei vor intra și ei imediat, și Turcia atunci nu va ave a face numai cu nise state mici și cu o armată tineră, ci cu un stat puternic bine organizat, cu o armată veche și bine echipată, care o va costa nu numai Rumelia, dar' încă și Macedonia.

Dacă nu va intra în conflict, poate să conserve încă pentru un moment Macedonia, dar' totuși provinciile europene sînt duse de sub stăpînirea sa, căci dacă scapă ați Salonicul, în curînd Bulgaria mare va aspira să unească și pe Bulgarii macedoneni și atunci austriei vor interveni și ei. Turcia slăbită din ăi în ăi, nu va mai pute rezista și va fi silită să cedeze și să se mulțumească cu Asia, unde nici acolo nu prea e asigurată.

Desființarea Turciei este dar' decisă și execuțiunea acestei decisiuni începută.

Este însă numai o întrebare: consimți-vor toate puterile la această desființare?

Despre stadiul, în care se află evenimentul din Bulgaria, reproducem următoarele sciri mai nou:

Constantinopol, 23 Septemvrie n. „Agence Reuter“ comunică: În urma scirilor din Rumelia, un consiliu de ministri sub președința Sultanului a consultat deja Duminecă mai multe oare asupra întrebării, că oare Poarta să trimită trupe în Rumelia, conform dreptului ce 'i-se conde prin statutul organic. Părerile ministrilor au fost deosebite. Unii au sfătuit ca să se trimită corăbii

estî popă? Vădînd soldații mei supriinderea și rușinarea preotului, ploau la păcălituri. Preoții de acestia cu vergelele mai lungi ori mai scurte — după starea lor materială — întîlniam mulți pe sate, privirea unei atari întovășiri — popa și pipa — așa me indignau, de nu-mi puteam stăpîni firea până nu-l înfruntam.

Cetînd aceasta vre-un domn protopop, ca model cunoscut, nu va fi mulțumit cu mine, căci din vađa cea puțină, de care se mai bucură preoții, se nu mai retezăm. În punctul acesta nu sînt de o părere cu eruditul protopop, a cărui activitate ar fi să răpească la unii purtători de brău roșu somnul cel vecinic, în care se află. Omul comun, apucat pe o cale rătăcită și scâlciată, nu se abate în urma imboldului intern, ci numai după-ve vede, că oamenii de cîinste îl hulesc și-l batjocoresc.

Batjocura e cea mai bună armă. De rîs nu vrea să fie nimeni.

Nu-i vorbă, noi avem multă rugineală vechiă de a depărta, dar' ar fi de început în fabrica de preoți și de învățători. Nu nisuița de a pătrunde în spiritul timpului patriarhilor și în „Anii egipteni“ să ne conducă pașii de învățămînt, ci priceperea timpului modern cu postulatele și problemele lui grele și nenumărate, se ne fie lucaferul conducător. Studiul muced a vieții lui Avram, care a pădit oile, se se înlocuiescă cu biografia strălucită a lui Șaguna și Șuluț, care a păzit poporul.

cuirasate cu 2000 de soldați la Burgas și să între în Macedonia; alții au fost de părerea că mai înainte trebuie consultate puterile signatate. Deocamdată s'au concentrat cîteva batalioane în orașul de graniță Mustafa-Pașa.

Belgrad, 23 Septemvrie n. Trupele sîrbesci mobilizate fac marșuri grabnice către graniță. — Douăzeci de milioane destinate pentru plățirea datoriei de căi ferate, au fost reținute pentru armare.

Filipopol, 24 Septemvrie n. Principele s'a dus la graniță pentru a inspecta trupele.

Sofia, 24 Septemvrie n. O circulară adresată puterilor mari, le reacearcă pe aceste să îl determine pe Sultanul a da declarațiunea, că recunoaște ori nu uniunea, deoare-ce Musulmanii din Rumelia-de-Ost formează bande înarmate, ear' trupele bulgare vor înainta, dacă în timp de două zile nu se face vre-o schimbare. La graniță încep a se arăta Bașibozuci. S'a proclamat starea de asediu.

Expulsiunile din România.

Manifestările contra măsurii de expulsare se urmează în toate părțile țerii. După întrunirile dela Iași și Ploiesci și după manifestările dela Galați, Brăila și Botoșani, s'a mai ținut o mare întrunire la Craiova, care de asemenea a primit o rezoluțiune de protestare.

„Centruri mari ca Iași, Ploiesci Craiova etc. ăice „Românul“, — s'au manifestat deja și totuși, fără deosebire de partidă, au fost uniți spre a protesta contra violențelor guvernului actual, contra politice de umilire și înjosire.

„Comitetele constituite în acele județe se vor pune în legătură cu comitetul din Bucuresci și bărbați onești, independenți și iubitori de țeară, vor lucra mîna în mîna pentru a ajuta pe frații lor isgoniți de pe teritoriul român.

„Această solidaritate, manifestată în mod spontan, este un semn bun pentru viitorul României“.

O infamie.

Un anume Dr. Popovici, pe care unii îl vor fi cunoscînd dela băile din Mehadia, ear' alții dintr'un proces, pe care 'l-a avut sînt acum cîțiva ani cu șeful poliției secrete rusesci, cei mai mulți nu îl știu însă nici măcar după nume, altfel socru al unui comite maghiar, a adresat ăiarului „Pester Lloyd“ o scrisoare, prin care protestează contra faimoasei proclamațiuni irredentiste și ne dă nouă Românilor sfaturi în felul celor ășite din peana dlui Grigorie Moldovan.

N'am luat notiță despre această scrisoare, pentru-că ea nu avea decăt poate importanța de a înăspri resentimentul general și altfel destul de mare.

Peste cît-va timp însă tot în „Pester Lloyd“ dl doctor Popovici face paradă cu o scrisoare, prin care un nenumit oare care 'l-ar fi vestind în numele „irredentei române“, că este osîndit la moarte și că va fi executat, dragă Doamne în felul nihilistilor.

N'am luat notiță nici despre această încercare a dlui doctor Popovici de a atrage atenția cercurilor guvernamentale asupra sa.

Tot „Pester Lloyd“ ne spune acum, că și dl Căpitan Schneider, atașatul militar al Austro-Ungariei în Bucuresci, a primit o asemenea scrisoare amenințătoare.

Mare onoare pentru dl Dr. Popovici de a fi pus alături cu dl Căpitan Schneider!

Onoarea e cu atît mai mare, cu cît acum nu ne mai îndoin, că se va fi găsit în adevăr vre-un hătru, care 'și-a permis gluma proastă de a trimite în numele „irredentei române“ asemenea scrisori, care nu-l costă la urma urmelor decăt francatura postală de 10 bani, dacă nu le va fi trimis tot nefrancate, cum s'au trimis și proclamațiunile.

Lucrul e cu atît mai comod, cu cît nu există nicăiri un fel de comitet „irredentist“, care ar pute să protesteze contra unei asemenea infamii, pe care sîntem convinși, că nu putea să o comită nici unul dintre așa numiții „irredentisti“, care sînt capabili de a face prostii, nu însă și de a comite crime.

Congresul sîrbesc.

Congresul sîrbesc s'a deschis ieri și la alegerea comisiunii de verificare lista partidei naționale a fost primită cu 60 de voturi contra patru, date de aderenții metropolitului.

Se speră cu toate acestea, că se va pute realiza o înțelegere între Patriarch și majoritate, dacă nu se va comite vre-o lipsă de tact din partea guvernului.

Lipse de tact s'au comis și până acum.

A produs asupra majorității o rea impresiune, că rescriptul regal s'a cetit în limba maghiară, comisarul regal Ceh deasemenea tot în limba maghiară s'a adresat la congres, ba se pare, că voiesce să-i impună el congresului ordinea de ăi.

Deputatul Tomici, redactorul ăiarului „Zastava“, cere ca rescriptul regal să fie cetit în limba sîrbească, deoare-ce aceasta e limba congresului. Ear' dacă comisarul regal voiesce să fie înțeles, va purta de grije, ca discursul să li se comunice în limba sîrbească deputaților, dintre care cei mai mulți nu înțeleg limba maghiară. Ar fi un primejdios cas de precedentă, dacă congresul ar primi să 'i-se facă comunicări în limba maghiară.

De cuvinte, pe care nu le înțelege, congresul nu poate să țină seamă. Propune dar' trecerea la ordinea ăilii, ceea-ce se și primesce.

Clubul autonom are până acum 59 membri și este hotărît a înainta cu toată hotărîrea.

Cronică.

Din cauza sfînteii sîrbători de mîne numărul proxim al „Tribunei“ va apăre numai Luni seara.

Din Gioagiul-de-sus ni se scrie cu datul de 8 Septemvrie v. Duminecă în 8 Septemvrie a. c. v. pe timpul serviciului divin, doi gendarmi sosesc la cancelaria comunală, de unde demandă judelei, ca numai decăt să aducă la cancelarie pe Petru Modol și Ioan Bota. Cest din urmă fiind mai aproape, se și infățișă mai curînd. Gendarmii începură a-l ispiți despre „cărți roșii“ din România, dar' el răspunde: Fiindcă eu nu știu nici ceti nici scrie, de aceea nici nu țin la mine nici o hîrtie, nici roșie nici verde.

Cu acesta o gîtară și-i deteră drumul. În urma acestuia sosit și Petru Modol pe care îl ajunse porunca chiar în biserică. Pe acesta îl ispițiră mai mult despre „cartea cea roșie“ fiindcă acesta știe puțin ceti și scrie.

Vădînd gendarmii că după toate încercările lor, nu pot afla despre „cartea cea roșie“, se întoarseră fără victorie.

După-cum spun gendarmii denunțătorul a fost un prăpădit de om, cu al cărui nume e păcat să se întine coloanele unui ăiar românesc.

Prințul Wilhelm al Prusiei a sosit la Viena, ca oaspe al Moștenitorului de tron Rudolf. La gară prințul a fost întîmpinat de Maiestatea Sa și de moștenitorul de tron.

Voluntari boemi în armata bulgară. La 22 l. c. n. au sosit în Budapesta, sub conducerea nnui fost ofițer rusesc, 10 tineri studenți din Praga, cari au plecat a doua ăi către Bulgaria pentru a intra ca voluntari în armata bulgară.

Fortificarea Bucurescilor. Dl căpitan Bataille, — scrie „Românul“, — va pleca la Bruxella, de unde se va întoarce către finele lunei împreună cu dl general Brialmont, pentru a asista la experiențele, ce se vor face prin tragere de tunuri, cu cele două cupole, pentru forturile din giurul capitalei. Una din aceste cupole, și anume cea germană: cupola „Gru-son“, din usina dela Magdeburg, a și sosit în capitală și se lucrează la instalarea ei. Cupola franceză, din usina dela St-Chaumont, se așteaptă să sosească în curînd, astfel că amîndouă vor pute fi instalate până la finele lunei, cînd au să se facă și experiențele.

Entusiasmul Bulgarilor. La sosirea prințului Alexandru în Filipopol s'a făcut o mare ovațiune. Trăsura sa a fost trasă de mulțime.

Deschiderea Sobraniei. Serbarea deschiderii a fost din cele mai solemne; toate urele și toate neînțelegerile politice au dispărut cu desăvîrșire. O singură cameră ca un singur om; o singură națiune, o singură dorință.

Convocare.

Inteligența română din Sibiu e convocată pe Luni, 18 l. c. la oarele șese de seară, în localul casinei române.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI.“

Sofia, 25 Septemvrie n. Sobrania a recercat guvernul să ceară dela puteri recunoașterea uniunii și să trimită ăiarului o adresă.

Copenhaga, 25 Septemvrie n. Împăratul Rusiei, care petrece aci, după cum se telegrafează din Rusia, ca răspuns la adresă, a refuzat primirea ei.

Atena, 25 Septemvrie n. Circulă fama că Creta voiesce a se declara independentă.

Madrid, 25 Septemvrie n. Mediațiunea Papei, propusă din partea Germaniei în locul arbitragiului, a fost primită decătă Spania.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar.

Extrase din foaia oficială.

Licitațiuni:

— 10 Octomvrie: Realitățile lui Milan Zve-kits din Melința, decătră trib. din Beciche-recul-mare.

— 10 Octomvrie: Provederea cu încălțăminte necesară bolnavilor din institutul alienaților din Sibiu.

— 1 Octomvrie: Lemnele trebuincioase pentru judecătoria cerc. din Mocui.

— 10 Octomvrie: Provisiunea cu pâine a institutului de alienați din Sibiu.

Edicte:

— A se insinua pretensiunile; la rămasul după Georgiu Olariu din Fekete-Bátor, tribunalul din Oradea-mare; la rămasul după Martin Kannerd din Lechința, trib. din Bistrița; la rămasul după Todor Cosma din Feneș, jud. cerc. din Buteni. Termin 45 de zile.

— Sînt provocați a se înfățișa ereții după Ioan Pușcașiu din Naprad, jud. cerc. din Cehul-Silvaniei.

— A se înfățișa interesatii în comassarea hotarului comunei Fenyéd la casa comunală, termin 1 Decemvrie; trib. din Odorheul-săcuiesc.

Sciri economice.

Starea Sămănturilor în România. Arăturile și sămănturile de toamnă. — Sămăntul în porumbiște. — Culesul porumbului necopt. — Sămăntului rapiței. — Viile.

Rare ori s'a întâmplat un timp mai precis ca cel de acum pentru facerea sămănturilor de toamnă.

Mai întâiu ogoarele s'au putut face la timp și în condițiuni excelente mai preste tot locul; numai care n'a voit și nu înțelege folosul ogorului, n'a arat. Acum când sosit timpul sămăntului, o ploaie abundentă udă așa de bine pământul încât după Sânta Mărie (15 August) a putut se se are și se se semene în cele mai priincioase condițiuni. Până la 1 Septemvrie nu numai că s'a arat mult și s'a sămăntat, dar' pe alocurea grâu sămăntat cu dece zile înainte în-vergia ogoarele. Fie-cine înțelege că grâu sămăntat în asemenea condițiuni este asigurat, afară de împregiurări extraordinare.

După informațiunile ce am primit în cursul săptămânii, rezultă că mai preste tot locul s'au făcut sămănturi întinse în ogoare. Sămăntul grâului nu se va mărgini numai la ogoare; mulți așteaptă cu nerăbdare porumbiștele.

Timpurietatea anului, timpul priincios și sămăntului mai de timpuriu se datorează că în anul acesta porumburile ca cincantinul și portocaliu erau în mare parte coapte în primele zile ale lui Septemvrie, că chiar porumburile românesce, care sînt mai târziu, erau aproape de copt; unde a fost sămăntat pe aceiași moși porumb românesce și de cel cincantin sau portocaliu s'a putut constata căte foloase înfățișează cele din urmă cu privire la epoca maturității. Sînt ani decând recomandăm introducerea porumburilor timpurii; însă se vede că la noi ca și airea agricultorii împing prea departe spiritul de conservare și cu greu se decid a schimba aceia ce există. Constatăm însă cu mulțumire că deja porumburile de oare-ce sînt coapte pe la jumătatea lui Septemvrie cele mai multe porumburi vor fi gata de cules, așa că chiar în cursul lunii se va pute sămănta grâu, S'a întins mult la noi sămăntul grâului în porumbiște; cu toate acestea experiența din alți ani și în special din anul acesta a dovedit că cei care nu fac ogoare, se expun a recolta dege bânii la pogon și grâu, măturat din cauza sămăntului târziu și pe timp umed. În anul acesta a făcut grâu relativ mult numai cei-ce au sămăntat în ogoare. De aceia ar fi bine să lăsăm porumbiștele pentru ogoare în anul viitor sau să le sămăntăm cu cereale de primăvară.

Diserăm că porumbul este gata de cules, cu toate acestea parte dintre țărani începuseră pe alocurea să culeagă înainte de 1 Septemvrie. Am căutat porumbul cules și am constatat că era parte verde, prin urmare expus a se strica și a pricinui boale ca pelagra. Întrebând pe țărani pentru-ce grăbesc culesul porumbului, ei răspund că au vii și sînt siliți să înceapă la Cîrstov. Alt prejudiciu nenorocit ca să culeagă viile ori cum ar fi strugurii, la jumătatea lui Septemvrie. De aci vinul acru, care se strică și este vătămător sănătății. Ar trebui ca odată să înceteze acestea deprinderi vătămătoare; ca cultivatorii să înțeleagă cât rău își pricinuesc culegând porumbul necopt. Pentru acest sfîrșit

s'ar pute lua chiar măsuri de primăriile locale, de oare-ce caută ca cineva să se îngrijească de igienă, când cei interesați nu țin seamă de dînsa și se expun de bună voe la boale.

Rapița sămăntată cătră sfîrșitul lui Iulie și a avut ploae, este deja viguroasă. Din nenorocire, timpul a cam fost secetos și nu s'a putut sămănta la timp preste tot locul. De aceea unii agricultori au sămăntat cătră sfîrșitul lunii trecute după-ce plouase. Dacă toamna va fi lungă, negreșit că se poate trece eara nevătămat.

Vara fiind călduroasă, strugurii s'au copt mult mai de timpuriu decît în anul trecut. Țărani podgoreni începuseră să culeagă pe la sfîrșitul lunii, cu toate că strugurii nu erau pe deplin copti. Cu via ca și cu porumbul, cules fără timp, graba impusă de nevoi sau de o deprindere, e rea.

Credem că pe la 20—25 Septemvrie, strugurii vor fi pe deplin copti, prin urmare va pute să se înceapă culesul. După cât se vede, recolta va fi ambondentă și de calitate mult mai bună decît în anul trecut.

„Economia Națională“.

Cu privire la recolta viilor în districtul cel mai vinicol al României „Luptătorul“ din Focșani serie:

Strugurii s'au copt cu desăvîrșire, producțiunea promite a fi abondentă și calitatea superioară. Un locutor din comuna Jariște, culegînd un pogon de vie, i-a produs o cantitate de șese vase vin, pe care ca must la vîndut cu 60 bani veadra adus în bariera Focșani.

În podgoriile Odobesci și Panciu încă nu s'au ivit cumpărătorii; la Țițești se dice că s'au vîndut decătră locuitori 8000 de vedre à 37 bani veadra; toată lumea podgoreană este îngrijită, că ce va face cu producțiunea în urma atîtor cheltueli mari?

Vin din recolta anului trecut, numai în plasa Zăbrăuț se mai află preste 2000 de vase; calitatea bună se vinde pentru fabricațiunea de rachiu cu prețul de 30 bani veadra, ear' cel prost se varsă din vase, pentru a face loc celui nou. Este ceva trist pentru un județ care are preste 30 mii pogoane vii, se devină în miseria de astăzi.

Piața din Sibiu, 25 Septemvrie. Grâu Hectolitra 74—80 chilo fl. 4.50 până fl. 5.20, grâu mestecat 68 până 82 chilo fl. 3.60, până fl. 4.— sęcara 66 până 72 chilo fl. 3.40 până fl. 3.70, orș 58 până 64 chilo fl. 3.— până fl. 4.—, ovės 38 până 45 chilo fl. 1.50 până fl. 2.10, cucuruzul 68 până 47 chilo fl. 4.— până fl. 4.60, mēlaiul 74 până 82 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, crumpene 68 până 70 chilo fl. 1.40 până fl. 1.60, sēmēntă de cânepă 49 până 50 chilo fl. 7.— până fl. 8.—, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.— până fl. 6.—, lintea 78 până 82 chilo fl. 8.— până fl. 9.—, fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, pāsāt de grâu 100 chilo fl. 17.— până fl. 18.—, fāina Nr. 3 100 chilo fl. 14.—, Nr. 4 fl. 13.—, Nr. 5 fl. 11.—, slānina 100 chilo fl. 54.— până fl. 56.—, unsoarea de porc fl. 52.— până fl. 55.—, sēu brut fl. 33.— până fl. 36.—, sēu de lumini fl. 50.— până fl. 51.—, lumini turnate de sēu fl. 56.— până fl. 58.—, sāpunul fl. 32.— până fl. 40.—, fēn 100 chilo fl. 1.80 până fl. 2.—, cânepa fl. 36.— până fl. 40.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 3.— până fl. 3.25, spirital p. 100 L. % 28 până 30 cr., carnea de vită chilo 40 cr. carnea de vițel 36 până 40 cr., carnea de porc 42 până 44 cr., carnea de berbec 22 până 24 cr., ouē 10 cu 20 până 23 cr.

Piața din Mediaș, 24 Septemvrie. Grâu hectolitra fl. 4.50 până fl. 5.—; grâu mestecat fl. 3.70 până fl. 4.—; sęcara fl. 3.— până fl. 3.40; orșul —.— până fl. —.—; ovėsul fl. 1.50 până fl. 1.60; cucuruzul fl. 3.50 până fl. 3.75; sēmēnta de cânepă fl. —.— până fl. —.—; crumpenele fl. 1.— până fl. 1.50; mēlaiul hectolitra fl. 14.— până fl. —.—; mazerea fl. 3.40 până fl. 4.—; fasolea fl. 4.— până fl. 4.50; lintea fl. —.— până fl. —.—; chimimii (sēcāreana) fl. 40.— până fl. —.—; sēu brut 100 kilogrami fl. 30.— până fl. 36.—; lumini de sēu vērșate fl. 53.— până fl. —.—; unsoarea de porc fl. 55.— până fl. 60.—; slānina fl. 55.— până fl. 60.—; cânepa fl. 38.— până fl. 40.—; fēnul fl. 1.60 până fl. 2.—; sāpunul 100 bucāți fl. 26.— până fl. 40.—; spirital gradul 10 cr.; carnea de vită kilo 32 până 36 cr.; carnea de vițel 28 până 32 cr.; carnea de porc 40 cr.

Tērgul de rīmātorii în Steinbruch. În 23 Septemvrie n. s'a notat: unguresci bētrāni grei 41.— cr. până 42.— cr., unguresci grei, tineri 43.½ cr. până 44.— cr., de mijloc 44.— cr. până 45.— cr., ușori 45.— cr. până 46.— cr., marfă țērāneascā, grea 42.— cr. până 43.— cr., de mijloc 43.— cr. până 43.½ cr., ușorā 44.— cr. până 45.— cr., romānesce de Bakony, grei —.— cr. până —.— cr., transito de mijloc —.— cr. până —.— cr., transito ușori —.— cr. până —.— cr., transito sērberesci, grei 45.— cr. până 46.— cr., transito de mijloc 46.— cr. până 47.— cr., transito ușori 46.— cr. până 47.— cr., îngrāșāți cu ghindā —.— cr. până —.— cr. per 4½ compenii la garā.

Bursa de Budapesta

din 24 Septemvrie st. n. 1885.

Renta de aur ung. 6%	—
" " hārtie " 4%	97.50
" " hārtie " 5%	90.45
Împrumutul cāilor ferate ung.	148.—
Amortisarea datoriei cāilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	97.—
Amortisarea datoriei cāilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	124.—
Amortisarea datoriei cāilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	109.50
Bonuri rurale ung.	102.50
" " cu cl. de sortare	101.50
" " bānāțene-timșene	101.75
" " cu cl. de sortare	101.25
" " transilvane	101.—
" " croato-slavone	102.—
Despāgubire pentru dijma ung. de vin	97.75
Împrumut cu premiu ung.	117.—
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	121.—
Renta de hārtie austriacā	82.—
" " argint austriacā	82.50
" " aur austriacā	103.50
Losurile austr. din 1860	138.50
Acțiunile băncei austro-ungare	865.—
" " de credit ung.	282.75
" " " austr.	282.40
Argintul	—
Scrisuri fonciari a le institut. de cred. și ec. „Albina“	101.—
Galbeni împērātesci	5.87
Napoleon-d'ori	9.97
Mārci 100 imp. germāne	62.10
Londra 10 Livres sterlinge	126.35

Bursa de Viena

din 24 Septemvrie st. n. 1885.

Rentă de aur ung. 6%	—
" " hārtie " 4%	97.75
" " hārtie " 5%	91.55
Împrumutul cāilor ferate ung.	148.25
Amortisarea datoriei cāilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	97.—
Amortisarea datoriei cāilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei cāilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	108.50
Bonuri rurale ung.	102.50
" " cu cl. de sortare	101.50
" " bānāțene-timșene	102.—
" " cu cl. de sortare	101.25
" " transilvane	101.—
" " croato-slavone	102.—
Despāgubire pentru dijma ung. de vin	—
Împrumut cu premiu ung.	117.—
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	120.—
Rentă de hārtie austriacā	81.65
" " argint austriacā	82.10
Rentă de aur austriacā	108.75
Losuri austr. din 1860	139.25
Acțiunile băncei austro-ungare	866.—
" " de credit ung.	283.50
" " " austr.	282.60
Argintul	—
Galbeni împērātesci	5.93
Napoleon-d'ori	9.97
Mārci 100 imp. germāne	61.85
Londra 10 Livres sterlinge	126.35

Bursa de București.

Cota oficială dela 24 Septemvrie st. n. 1885.

Renta amort. (5%)	Cump.	98.½	vënd.	94.—
Rur. conv. (6%)	"	—	"	—
Act. de asig. Dacia-Rom.	"	277.—	"	280.—
Banca națională a României	"	1234.—	"	1240.—
Împr. oraș. București	"	30.—	"	32.—
Credit mob. rom.	"	—	"	—
Act. de asig. Naționala	"	224.—	"	—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	"	—	"	89.¼
Societ. const.	"	174.½	"	230.—
Schimb 4 luni	"	—	"	34.—
Aur	"	—	"	10.80

Cursul pieței din Sibiu.

din 25 Septemvrie st. n. 1885.

Hārtie-monetă romānă	Cump.	8.74	vënd.	8.80
Lire turcesci	"	11.12	"	11.17
Imperiali	"	10.12	"	10.17
Ruble rusesci	"	1.21	"	1.21½

Un deposit bine asortat

cu cele mai prețioase

PIANURI

află doritorii de a cumpăra în

Salonul de pianuri Heldenberg

în

Sibiu.

[187] 1

Nu mai e teciune!

Macerarea de sēmēntă a lui N. Dupuy.

Metodul cel mai radical și mai simplu de macerare contra tăcuinelui metod premiat și recomandat de multe asociațiuni și de economi însămnați.

Se poate procura în pachete de 200 și 100 lire sēmēntă prin cele mai multe negustorii de fer și bācānii în toate orașele Ungariei și Transilvaniei. Ca să fie economii scutiți de imitațiuni și falsificațiuni se ceară pachete cu marca, numele și adresa mea. Deslușiri dă gratis și franco: [179] 4—4

Laboratorul chemic al lui N. Dupuy
Viena, 6 Bezirk Windmühlgasse 33.

În Sibiu se capetă la: I. B. Misselbacher sen.

Prima fabrică de casse ardeleană

a lui

A. G. Öszy

recomandă

CASSELE SALE DE BANI ȘI CĂRȚI

sigure contra focului și a spargerii

anume construite și cari se pot descului numai de cumpărători instruiți,

de diferite forme și mărimi,

cu prețuri mai eține decăt fabricatele de acest soi ale altor fabrici.

Cassele se pot vedē în localul fabriciei

Sibiu, strada Neustift Nr. 9.

Recunoscință publică.

Domnului A. G. Öszy, fabricant de casse în Sibiu.

Cu plăcere îți adevărim prin aceasta, că cassa de documente după sigură în contra focului și a spargerii provēdută cu nou perfecționat lăcat american de împus și cu două lăcate chub în privința bunătații materialului și a lucrării precum și a prețului a aflat îndestulare si recunoscință. Aceasta o constatăm prelūngă dorința de a ți-se oferi și pe viitor ocaziune de a obține în acest ram al industriei patriotice asemenea onoare și rezultate favorabile.

Direcțiunea

dela „Boden-Credit-Anstalt“ în Sibiu.

La recercarea fabricantului de casse de aci A. G. Öszy, prin aceasta se adevăresce, că cele două casse de documente, duple, sigure în contra focului și a spargerii (înalte de 2.15 metri, în lățime de 1.38 metri) provēdute cu nou perfecționat lăcat american de împus și cu două lăcate chub, comandate dela susnumitul fabricant și fabricate de el însuși, atât cu privire la bunătaatea fabricatului, cât și cu privire la prețul moderat, au aflat cea mai deplină recunoscință.

Subscrisa cassă de păstrare poate recomanda cu toată căldura ori-și-cui fabricatele de casse din patriă ale dlui A. G. Öszy.

Sibiu, 20 Ianuarie 1885.

[182] 3

Afară de atestatele de sus, mai stau spre privire la dispoziție încă alte multe scrisori de recunoscință și laudă.

Cataloge de prețuri, ilustrate, la cerere se trimit gratuit și franco.